

Олешківські піски – природне диво України та найбільша пустеля Європи

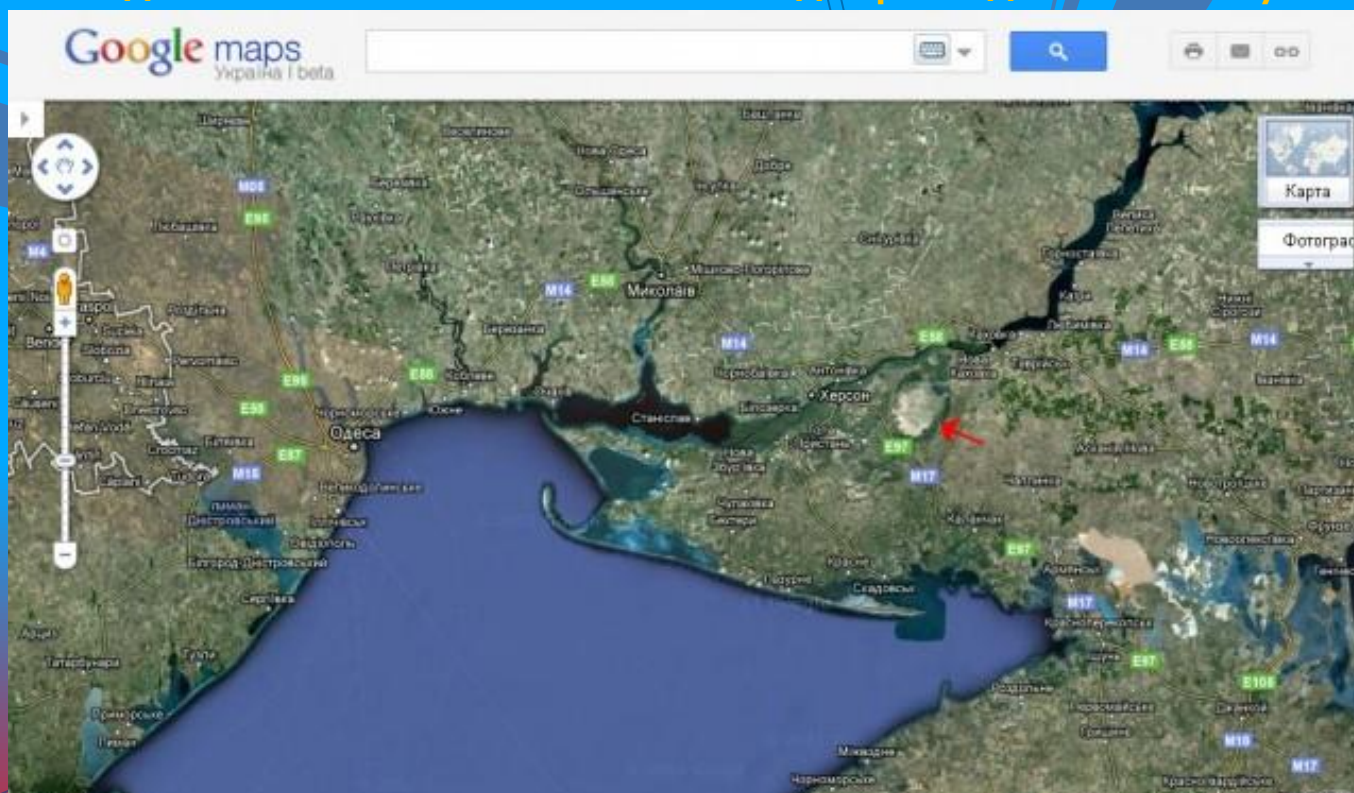

- Що стало причиною утворення Олешківської пустелі – цікаве питання, що досі огорнуте легендами, науковим гіпотезами та таємницями. Масштабні геологічні катаклізми льодовикової епохи; падіння метеориту; висихання старого русла древнього Дніпра; чи винищення незліченними овечими отарами високих трав... Яка б з перелічених гіпотез не була правдою, та сьогодні на території Херсонської області розкинулися 200 гектарів гарячого піщаного моря, що ховає на своєму дні багато таємниць людської бездумності та мудрості, трагедій та слави, смерті і безсмертя...

Як не дивно, українська пустеля зобов'язана своєму існуванню людині – адже, якби не її діяльність, такого природного об'єкту просто не було б. Пустеля з'явилася в другій половині XIX століття, коли на цю територію почали завозити овець. Один лише барон Фальц-Фейн, творець заповідника Асканія-Нова, мав більше мільйона голів. Вівці випасалися в степу, і поїли всю рослинність, яка до того стримувала поширення пісків.

Вітрова ерозія дозволила пісам збільшитися в розмірах, і наразі їх площа становить понад 160 тис. га. Олешківські піски добре видно з космосу:

Олешківські піски— другий за розмірами піщаний масив (арена) у Європі, розташований за 30 км на схід від міста Херсон у Цюрупинському районі, біля узбережжя Чорного моря. Власне дніпровські піски займають площу 161 200 га, а з міжаренними землями — 210 000 га. Назва походить від старої (до 1925 року) назви міста Цюрупинськ — Олешки. Складені з безмежних барханів («кучугурів»), висотою близько 5 м, давніх піщаних алювіальних відкладень Дніпра. Національним банком України у 2015 році випущено ювілейну монету Олешківські піски.

На території Олешківських пісків організовано природоохоронну зону — Національний природний парк «Олешківські піски».

- Унікальність цих пісків і в тому, що вони рухомі, і коли ще не було навколо лісових насаджень, вони завдавали шкоду мешканцям навколишніх сіл, підповзали до самих помешкань і блокували входи. Було прийнято рішення кордони засадити лісом. Згодом все припинилось, коли важкою працею за допомогою волів й дерев'яних плугів було засаджено тисячі гектарів лісу. Сімсот з них кілька років тому просто згоріли. Та всього засаджено було більше 100 тисяч гектарів дерев. Тепер це – найбільший у світі рукотворний ліс .

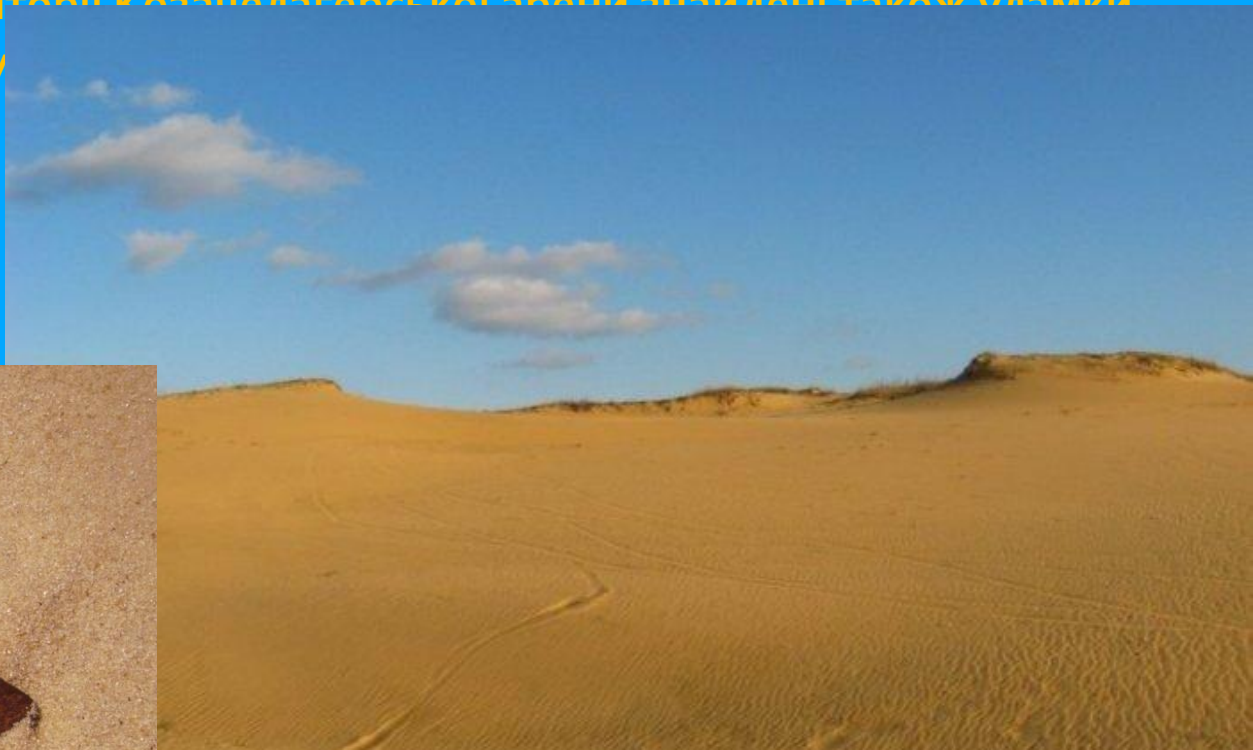
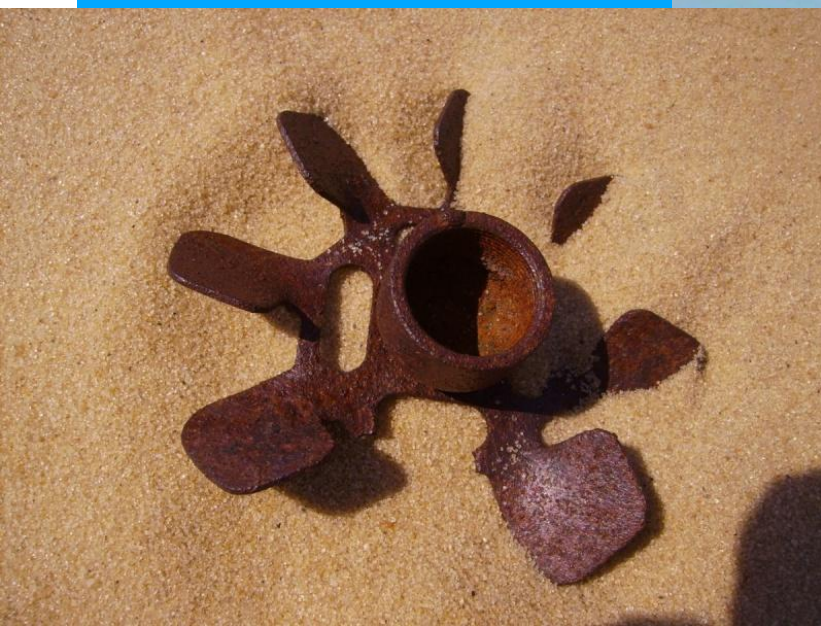

Стара назва, взята ще за Київської Русі, забута, замінена на Цюрюпинськ, на сумнівну честь радянського комісара. І не згадали б про неї, якби не загадкові піски, чиї бархани поки що ховають кілька вагомих таємниць.

Тривалий час Олешківські піски були закритою /секретною зоною. На території пустелі розташовувався військовий полігон. СРСР залишив по ще одне страхіття часів холодної війни: ідеальне, на думку військових, місце для вправлення ускиданні бомб.

- Олешківські піски приховують не лише таємниці, а й скарби. Багато цікавих і надзвичайно цінних речей було знайдено тут під час розкопок. У пісках зустрічаються брудно-буро-жовті, теракотові та цегляного кольору черепки грецьких амфор античного часу. Археологи відмічають чисельні знахідки наконечників скіфських бронзових стріл. Знайдений бронзовий наконечник поясу датується середньовіччям.
- На окраїні арени у 1952 р. біля с. Раденське була знайдена мідна монета часів Київської русі. На території Козацького озера знайдені також уламки глиняних козацьких кубків.

Golubev Gennadi

Сьогодні Олешківська пустеля – це безкрайні бархани, сипучий пісок, жарке повітря, жовті горби скрізь, куди не кинь оком. Ще один чудовий витвір природи, яка є там – оазис. Справжній український оазис посеред справжньої української пустелі.

Крім того, мало хто знає, що на глибині 300-400 метрів тут знаходиться прісне підземне озеро. До речі, вода у ньому дуже

- Пустеля складається з 7 так званих арен: Каховська, Козачолагерна, Цюрупинська, Виноградівська, Чулаківська, Іванівська, Кінбурнська. Найбільша з них у діаметрі має розмір 15км. Усі вони горбисті, із коливанням висот до 20 метрів. Поміж арен, що висмажують у власних котлах мільйони тон піску, лежать озера та мліють під сонцем негусті ліси. Кліматичні умови тут надміру суворі. Влітку пісок нагрівається до 75 градусів за Цельсієм. З тварин тут можна зустріти вовка, зайців, піщанок, вужів і найрізноманітніших комах. Чим ближче до межі лісу – тим більше живих істот.
- А ще в Олешківській пустелі живе небезпечний для людини павук – каракурт. Його отрута в 15 разів сильніша за отруту гримучої змії. Однак каракурт на людей сам не нападає.

Для тих, хто зібрався в дорогу:

Місце знаходження:

30 км на схід від міста Херсон у Цюрупинському районі, біля узбережжя Чорного моря

Як дістатися:

Найближчі міста – Херсон, Цюрупинськ, Нова Каховка. До самих пісків дістатися можна лише своїм ходом (автостоп, маршрутки до найближчих сіл). Найкраще взяти екскурсію.

Контактні дані:

З 2010 року Олешківські піски є Національним природним парком, центральний офіс якого знаходиться за адресою:

м. Херсон вул. 40 років Жовтня 136 А. Тел: (0552)-355152

Коли краще вирушати:

Їхати краще у травні-червні, коли у таврійських степах вогнем цвітуть дикі маки, або у вересні-жовтні, коли голову вже не припікає сонце.

Що взяти з собою:

У Цюрупинську слід купити їжу й набрати води, оскільки далі магазинів може не бути.

Якщо ви потрапили сюди у хмарну погоду – можете легко збитись з курсу і ходити увесь час колами. Тому компас – обов'язковий атрибут.

ДЯКУЄМО ЗА УДАЧУ

